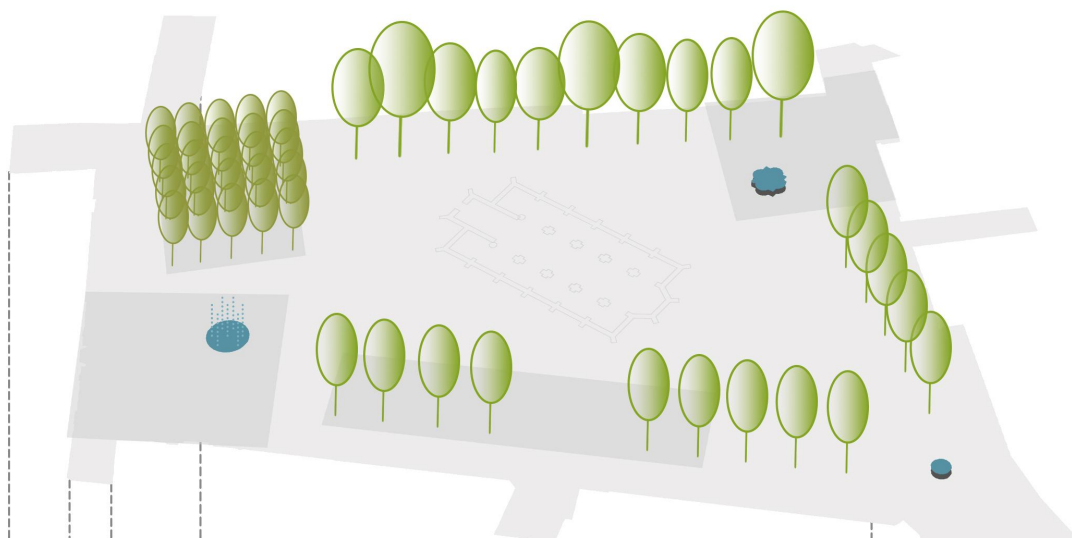
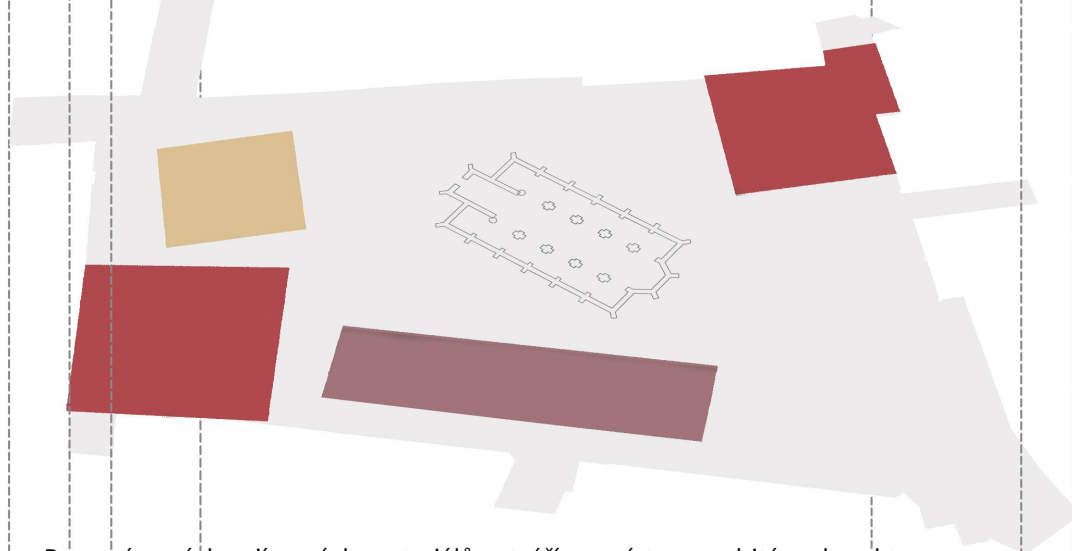

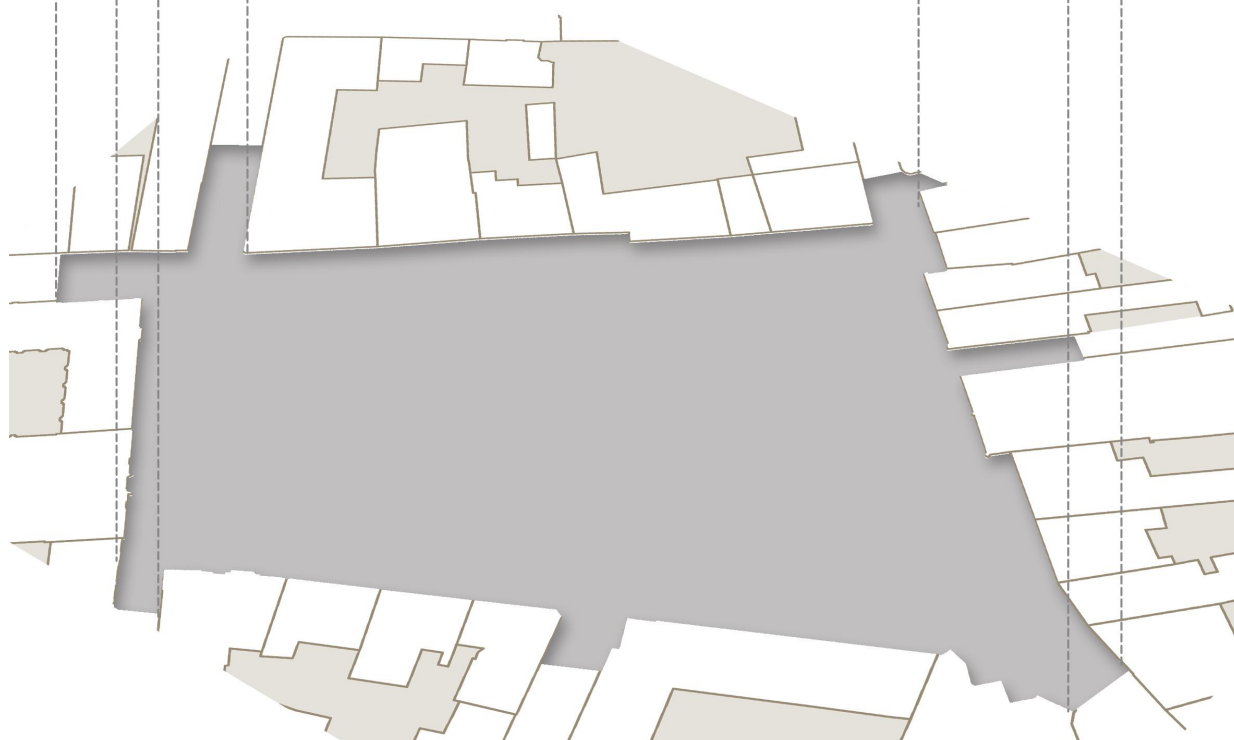
REKONSTRUKCE MASARYKOVA NÁMĚSTÍ
NOVÝ ZAČÁTEK

Staré i nové stromy a vodní prvky dotváří tvar a kompozici náměstí.
Společně zajistí příjemné klima a pobytovou pohodu prostoru.

Pomocí nových zajímavých materiálů vytváříme místa s osobitým charakterem.

Masarykovo náměstí pojmáme jako jednotný plynoucí prostor, který si uchovává
svou variabilitu pro různé kulturní a společenské události.

Anotace návrhu

Masarykovo náměstí pojmáme jako jednotný plovoucí prostor s bohatým kulturním a společenským životem. Jednotícím prvkem je použití stejné štípané dlažby v celé ploše náměstí a v navazujících prostorech. Hladkým betonovým povrchem jsou pojednány plochy se zvláštní důležitostí nebo náplní.

Navržená vegetace podtrhuje neobvyklý a hodnotný tvar náměstí. Nálevka z ulice Havlíčkova je podpořena dosazením stromů při severovýchodní fasádě a navádí příchod do středu náměstí. Dominantní průčelí kostela sv. Františka Xaverského je rámováno novým bosketem. Jeho mírné natočení otvírá pohledy na fasádu z obou protilehlých rohů. Bosket vymezuje reprezentativní prostor před kostelem a radnicí, ale také multifunkční středovou plochu náměstí. Ta je ponechána volná až na připomínku původního kostela pomocí odlišné dlažby v místě základů a uměleckého prvku - oltáře.

Tři vodní prvky definují své okolí a podtrhují důležitost těchto prostor. Historická kašna vymezuje nástup do náměstí z Prostřední ulice, kašna s modelem města podtrhuje vstup z Havlíčkovi ulice a vodní prvek před kostelem a radnicí podpoří jak reprezentativnost tak i pobytovost prostoru.

Jednotícím materiálem náměstí bude recyklovaná žulová dlažba ze stávajícího náměstí, ta vytvoří neutrální rámec pro ostatní plochy a s nimi spojené aktivity. Hladký broušený beton v protilehlých rozích podpoří reprezentativnost prostor a promítne do svého dělení důležité prvky prostoru. Mlat pod bosketem bude působit měkce a zútulní odpočinkové místo. Štípaná dlažba většího formátu s širší sparou společně se záhony propustí vodu do podloží a osvěží náměstí i v jediném místě s auty. Pestrý parter tedy ještě získá na hodnotě v podobě různých charakterů po obvodu a střed zůstává volný a multifunkční.

Širší vztahy a kontext návrhu

Uherské Hradiště bylo založeno Přemyslem Otakarem II. a již urbanismus založeného města je velice zajímavý - bylo osídleno obyvateli dvou blízkých měst a každá ze skupin měla své náměstí okolo kterých žila. Dnes tyto dvě náměstí spojují ulice Prostřední a Protzkarova. Ty společně s náměstími tvoří centrální veřejná prostranství města. Velký potenciál spatřujeme v revitalizaci ulice Protzkarova mimo řešené území tak, aby byl průchod co nejpohodlnější a co nejméně narušen automobilovou dopravou.

Masarykovo náměstí je nyní hlavním veřejným prostorem nejen velkého města, ale také celého Slovácka, což ještě zvyšuje jeho důležitost, reprezentativnost, ale také nároky na něho. Energie na náměstí proudí všemi ulicemi. Dominantní je přístup Havlíčkovou ulicí, která do prostoru ústí jakousi nálevkou, kterou návrh zdůrazňuje. Dalším klíčovým přístupem je i historická spojnice z Mariánského náměstí - ulice Prostřední. Společně tvoří dnes nejživější - severovýchodní část náměstí. Třetím důležitým zdrojem energie je ulice Nádražní, která i díky jejímu přetvoření na pěší zónu nabude na významu. Ostatní ulice propojují centrum s dalšími částmi města, službami a lidmi a jsou také velice důležité. Navržený plynoucí prostor náměstí reaguje na všechny osobitým způsobem.

Popis funkčního a prostorového uspořádání řešeného území

Náměstí je těžištěm vybavenosti města. Návrh zprostředkovává a artikuluje jednotlivé prostory nebo aktivity, které místo umožňuje a ještě rozvíjí již dnes bohatě využívaný prostor.

Návrh podporuje stávající tvar náměstí zachováním a budoucím obnovením stromořadí po obou jeho stranách a také doplněním stromů při příchodu z ulice Havlíčkova. Ty jednak směřují příchozí více do středu a také vytváří příjemný pobytový prostor v dnes rozpálené části náměstí. Tato "nálevka" vychází z tvaru náměstí a dobře integruje stávající vodní prvek s modelem města, který staví do středu kompozice stromů.

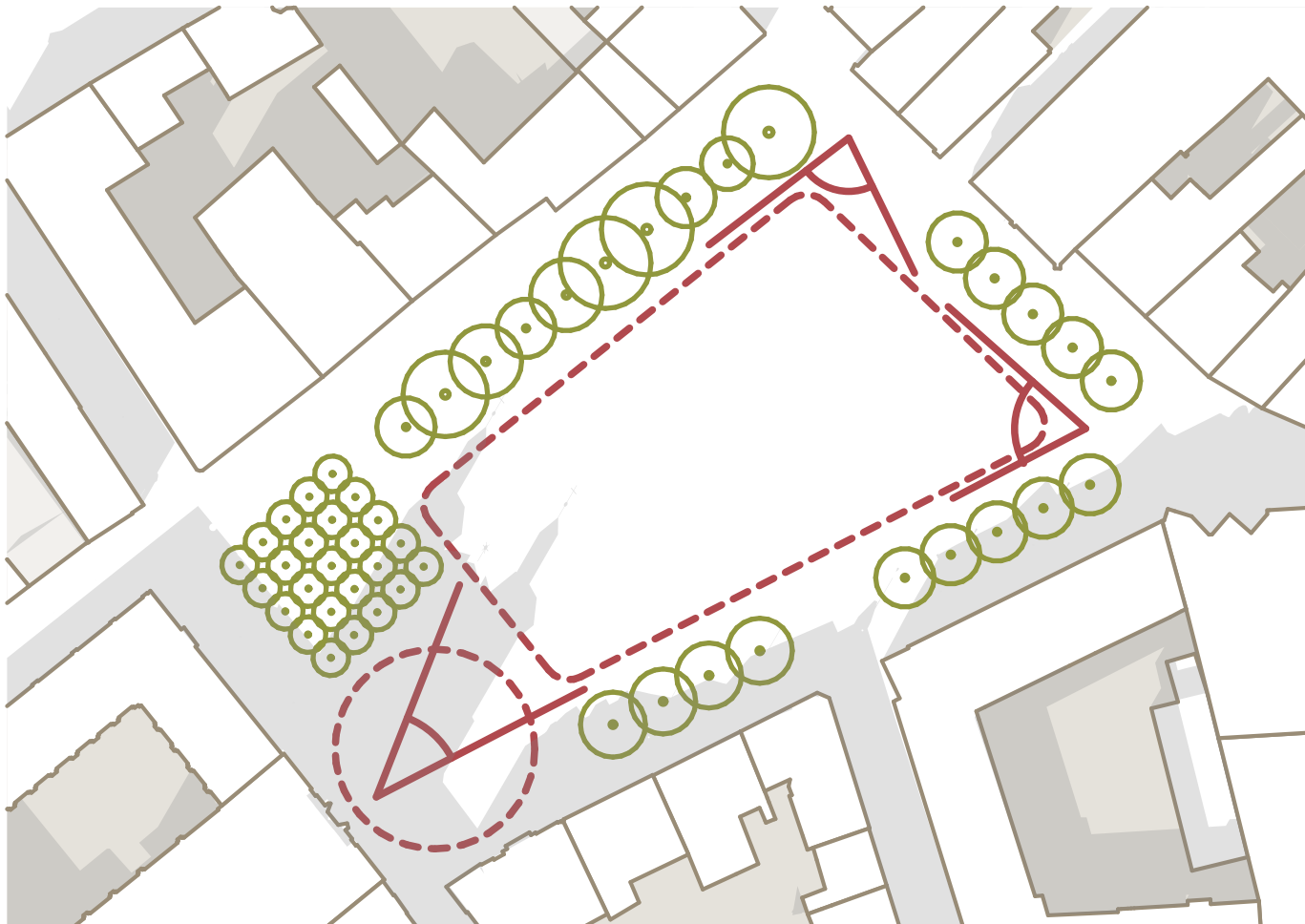
Navrhovaný bosket před jezuitskou kolejí silně artikuluje předprostor kostela a úřadu a směřuje sem pohledy lidí. Z pohledu celku netvoří pohledovou bariéru ve výšce očí, ani nekazí prostorový zážitek z místa - nepřevyšuje římsu jezuitské koleje. Přidaná hodnota pro celé náměstí spočívá jednak ve vytvoření nového charakteru prostoru pro odpočinek a setkávání, jednak ve zlepšení mikroklimatu. Pod bosketem je umístěn adekvátní mobiliář na pohodlné posezení ale také decentní herní prvky pro děti, které prohloubí neformálnost místa.

Protilehlé rohy náměstí - před kostelem a v ústí ulice Prostřední jsou zvýrazněny odlišným povrchem - betonovou plochou. V dělení betonu se odráží důležité prvky prostoru. V jednom případě vstupy do radnice a kostela a jejich základní geometrie a v druhém tvar historické kašny tvořící charakter tohoto významného a živého vstupu do náměstí. Před kostelem je umístěna dlouhá betonová lavice, která umožní odpočinek, zpříjemní čekání nebo pauzu.

Plocha pro parkování aut je umístěna při vjezdu z ulice Poštovní a tvoří další svébytný charakter. Ten spočívá v množství vegetace - stromů a záhonů a také propustného povrchu z dlažby většího formátu s širší sparou. Auta jsou mezi bujnější vegetací, která však netvoří pohledovou bariéru, ale pouze zpestřuje jednu ze stran náměstí. V návrhu je nyní 31 parkovacích stání.

Střed náměstí je ponechán volný. Kdysi významná stavba kostela svatého Jiří je připomenuta ukázáním základů pomocí štípané dlažby většího formátu a nad plochu náměstí vyčnívá pouze masivní kamenný oltář. Okolo toho se budou točit všechny kulturní, sportovní a společenské akce. Střed je multifunkční a dokáže pojímat všechny.

Schéma tvarování a průhledů

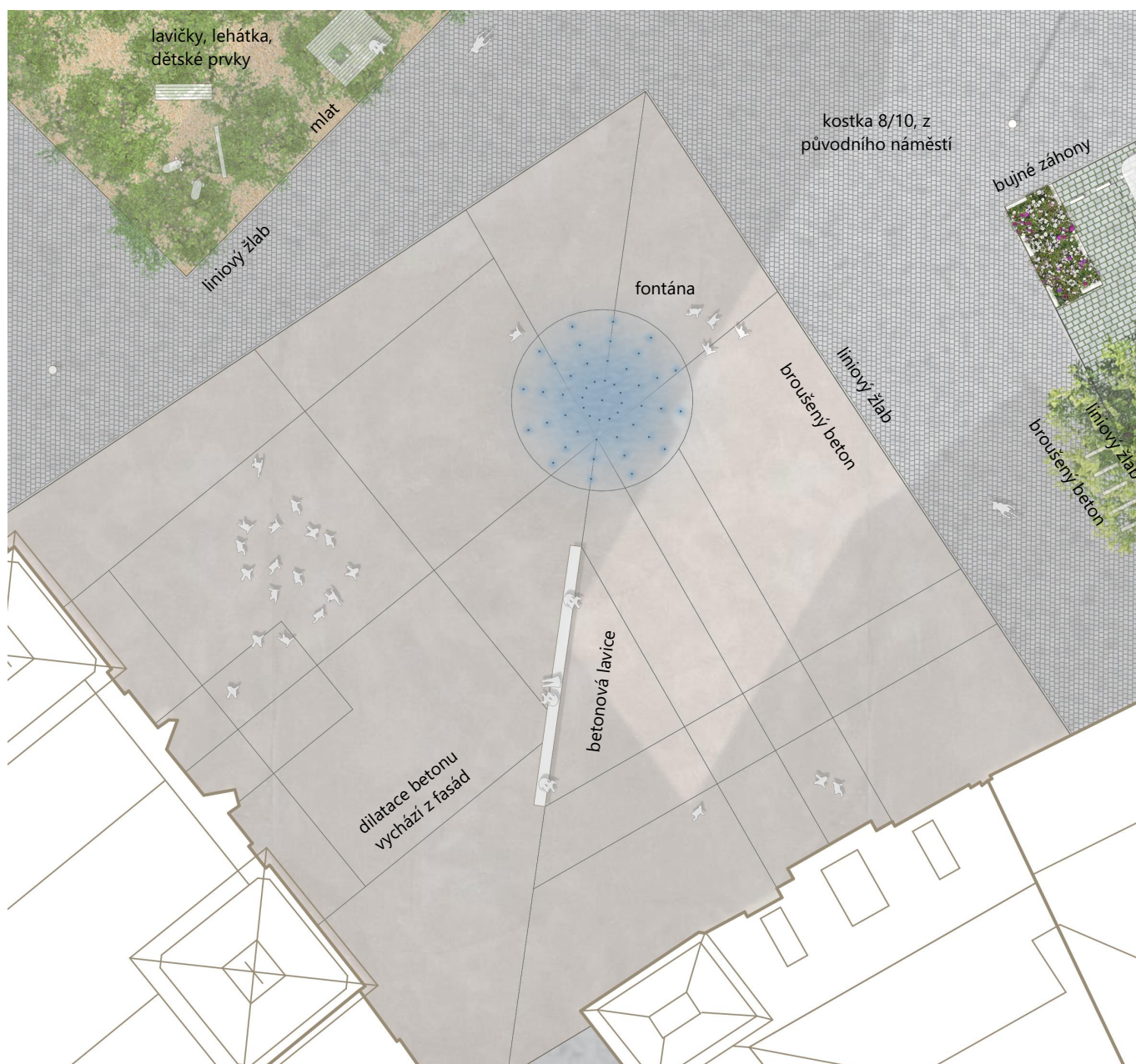
Popis funkčního a prostorového uspořádání

Předprostor kostela a radnice

Předprostor dvou nejvýznamějších budov je v návrhu velice důležitý a je pojednán nejen pomocí pochozího materiálu a mobiliáře na míru, ale je velice silně definován i prostorově. Místo je rámováno fasádami budov ze dvou stran, bosketem a odpočinkovým prostorem pod ním a výhledem na zbytek náměstí na poslední straně.

Místo je v ploše definováno povrchem z broušeného betonu, která vychází z prodloužení půdorysů budov kostela a radnice. Dilatace betonu vychází z geometrie budov a dovolí také integrovat osvětlení. Podél diagonální linie vycházející z rohu prostoru a spojnice os vstupů je umístěna dlouhá betonová lavice, která umožní mnoho druhů interakcí a míst k sezení. V této ose je také umístěna fontána - vodní a mlžné trysky skryté v úrovni náměstí. Ta plochu oživí a lépe podpoří pobytovou funkci.

Detail prostoru před kostelem a radnicí

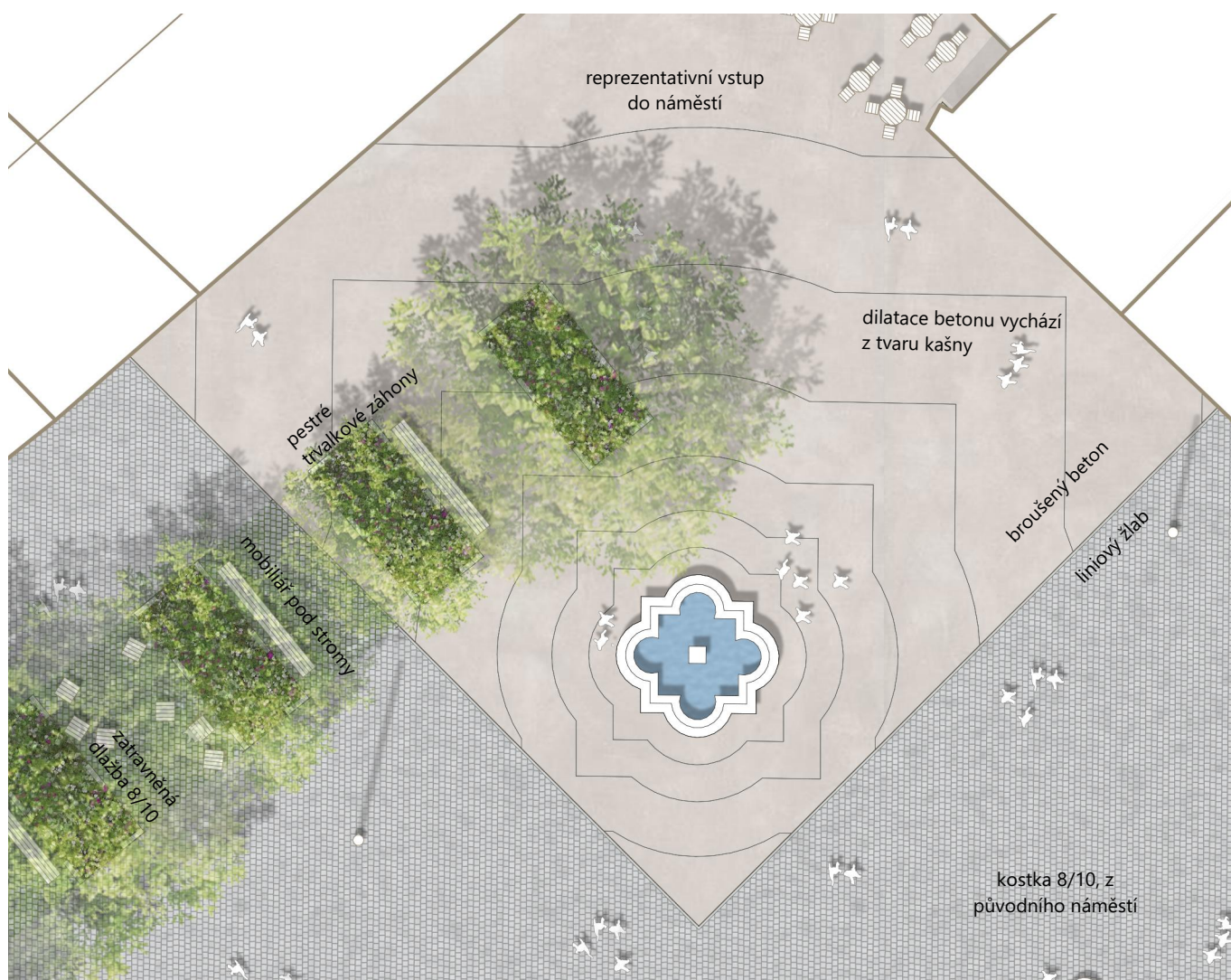

Předprostor kostela a radnice

Prostor okolo historické kašny a rabat stromů

Plocha u historické kašny tvoří protiváhu předprostoru kostela a radnice. Jedná se o křivolaký prostor otevírající ulici Prostřední do náměstí. Je pro něj zvolen stejný materiál - broušený beton. Jeho dilatace vychází ze tvaru kašny a ta se tak propisuje do celého prostoru a přitahuje tak pozornost právě k historické kašně. Pod stávajícími stromy jsou navržena velkorysá rabata, která jsou osázena rostlinami blíže specifikovanými v příslušném odstavci textové části. Rabata jsou vymezena nižšími kamennými bloky (jako všude na náměstí). Vzrostlé stromy spolu s nízkou vegetací, kašnou a jejím zvukem vytváří velice příjemný, ale také reprezentativní prostor při vstupu do náměstí.

Detail prostoru okolo kašny

Prostor okolo historické kašny

Bosket

Bosket tvoří jednu z "fasád" předprostoru kostela a radnice a zároveň je svébytnou entitou s vlastním charakterem. Je tvořen 25ti dřezovci trojtrnnými, které do sebe postupně prorostou korunami, ale nebudou tak vysoké, aby v celkovém pohledu zastínili celé fasády jako dnes lípy. Bosket je vysazen do mlatu, ve kterém bude umístěno více prvků různorodého mobiliáře určeného především k odpočinku nebo hře - lehátka, lavičky, stolky, nebo drobné dětské herní prvky - dřevěná zvířátka na pružinách - houpadla. Prostor bosketu a předprostor se navzájem doplňují a tvoří jakýsi pár. Mlat bude spádován ke stromům, kolem kterých bude propustnější úprava. Okolo mlatového povrchu bude proveden liniový šterbinový žlab. Mobiliář bude tvořen kombinací dřeva a kovu v antracitové barvě.

Připomínka kostela sv. Jiří

Na situaci je znázorněna předpokládaná poloha kostela, respektive jeho nosné konstrukce. Vzhledem k velikosti a poloze kostela uprostřed náměstí, kde by měla být zachována multifunkčnost a prostupnost prostoru jak pro každodenní užívání tak pro různorodé akce, jsme se rozhodli pro znázornění nosných konstrukcí kostela v rámci odlišné dlažby. Konkrétně by se jednalo o větší formát štípaných kamenných kostek - cca 16x24 cm, které budou působit mezi dlažbou 8/10 jako masivní a trvalé. Odlišnost povrchů podpoří ještě zvolení jiného druhu kamene, ideálně žuly o jiné barevnosti a struktuře.

Na místě oltáře, který měl být vždy na stejném místě vzhledem k rekonstrukcím a vývoji kostela, navrhujeme umístit masivní kamenný blok, který bude připomínkou kostela, který dříve tvořil srdce Slovácka, i ve vertikální rovině. Do kamene budou vytesána jména všech obcí Slovácka, aby se při každé návštěvě mohli jejich obyvatelé najít a přímo ztotožnit s místem. Boky kamene budou hrubě otesány, což bude v kontrastu s leštěnou horní plochou.

Parkovací stání v zeleni

Parkování je umístěno při vjezdu do území z ulice Poštovní. Tvoří další jasně vymezenou plochu s odlišným materiálem a tentokrát i dopravní funkcí. Plocha je tvořena a vymezena záhony, které jsou umístěny pod stromy i volně směrem do středu náměstí. Mezi nimi jsou umístěna parkovací stání. Povrch je propustný, tvořený štípanými kamennými kostkami formátu cca 16x24 cm s širší propustnou sparou. Složení záhonů bude tvořit více hustších a objemnějších rostlin, které automobily částečně zakryjí. Auta narazí koly na kamenné zarážky před úrovní konce záhonů, a tak nebudou přesahovat z plochy ven.

Inspirace bosketu s dřezovcem trojtrnným

Stromy a modrozelená infrastruktura

Stromy jsou základním koncepčním prvkem návrhu. Pomáhají definovat a tvarovat prostor náměstí. Podporují pohledové osy a pohyb po náměstí.

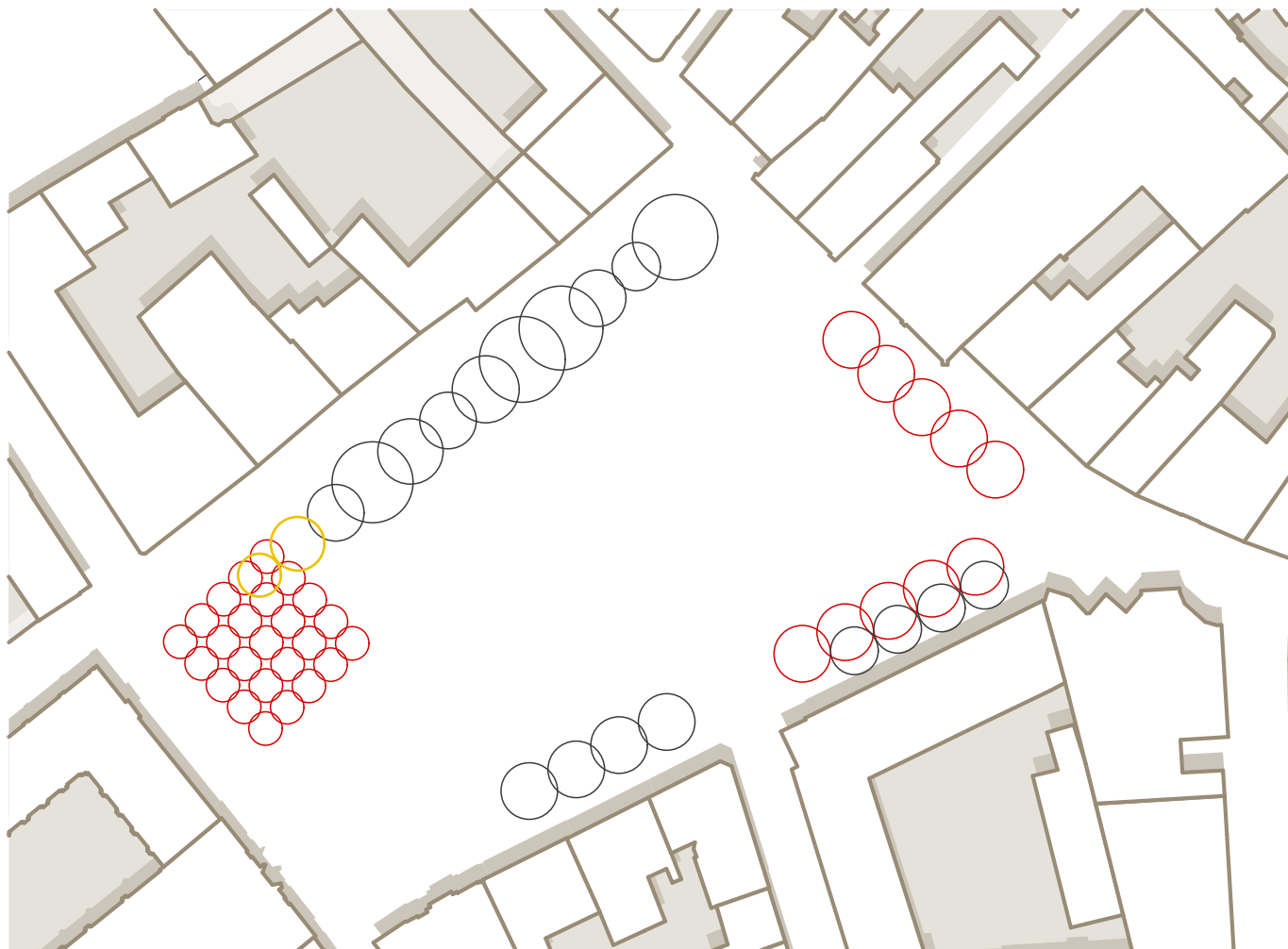
Stromy se v návrhu zabýváme v několika rovinách. Pracujeme s jejich stářím, funkcí v rámci náměstí i estetickým působením.

Na severní a jižní straně zachováváme historická lipová stromořadí, která doplňujeme o další dva prvky – bosket a nové stromořadí.

Nové stromořadí u ústí ulice Havlíčkova má za úkol zejména, spolu se stávajícími lipami na protilehlé straně, artikulovat půvabný tvar nálevky a navést příchozí do středu náměstí a k pohledu na kostel sv. Františka Xaverského. Pro souhru se stávajícími lipami bude použito lípy srdčité v kultivaru menšího vzrůstu a s lepší adaptací na městské prostředí (např. 'Greenspire', 'Rancho' apod.).

Bosket je výrazným novým prvkem. V ploše náměstí pomáhá vymezit předprostor kostela a radnice a bude hlavním odpočinkovým místem v průběhu celého roku. Jelikož jeho smyslem je tvořit soudobou vrstvu a zároveň nekonkurovat monumentálním lípám je použit druh dřezovce trojtrnného v kultivaru (např. Sunburst) pro jeho vzdušnou korunu, menší vzrůst, atraktivní podzimní zbarvení a životaschopnost ve stížených městských podmínkách.

Všechny nové stromy budou mít zapěstovanou korunu v minimálně 3 metrech aby nebránily průhledům skrz náměstí. Nové výsadbě bude zajištěna povýsadbová, výchovná a udržovací péče odborníky, k zajištění co nejvyššího ujmání nových stromů. Samotná výsadba bude dle možností do prokořenitelných buněk s množstvím strukturálního substrátu.

Koordinální schéma obnovy stromů

Káceny budou pouze dva stromy v severním stromořadí (jeden je ve velice špatném stavu). Ostatní budou obnoveny v původní stopě nebo se na jižní straně zarovnají. Uspořádání stromových rabat toto umožní i po dožití stávajících stromů.

Stávající vzrostlé stromy budou po rekonstrukci náměstí stále tvořit významnou kvalitu, jelikož bude několik let trvat, než nové stromy dorostou do potřebných dimenzí. Navrhujeme společně s arboristou a dendrologem stanovit plán péče a řezů pro zlepšení kvality těchto stávajících stromů. Za úvahu stojí zvýšení korun, provzdušnění objemu adekvátními řezy a učinění vhodných zásahů v kořenovém prostoru stromů.

Na jižní straně náměstí navrhujeme část stromořadí před poštou doplnit o jeden strom a přesunout dále od fasády, tak aby byla v přímce s druhou půlkou stromořadí. Uspořádání stromových rabat toto umožní i po dožití stávajících stromů. Severní stromořadí navrhujeme zredukovat, kvůli navrhovanému bosketu o dva stromy, z nichž jeden je již ve značně upadajícím stavu. Kácení samozřejmě nesmí ohrozit stav zbylých stromů a veškeré tyto kroky je potřeba řešit s odborníky.

Obnovu stávajících stromořadí navrhujeme realizovat podle doby dožití jednotlivých celků stromořadí. Jako vhodné se jeví obnovit po dožití většiny stromů celé stromořadí na severní straně náměstí. Na jižní straně se dá rozdělit stromořadí do dvou fází podle bloků, před kterými se nachází. Vyvarovali bychom se nahrazovat jednotlivé stromy stromořadí, z hlediska estetického působení a možného znevýhodnění některých stromů a jejich budoucí nepoměr. Jednodušší bude také realizovat po větších celcích správné výsadbové podmínky.

Inspirace muchovníku a záhonů

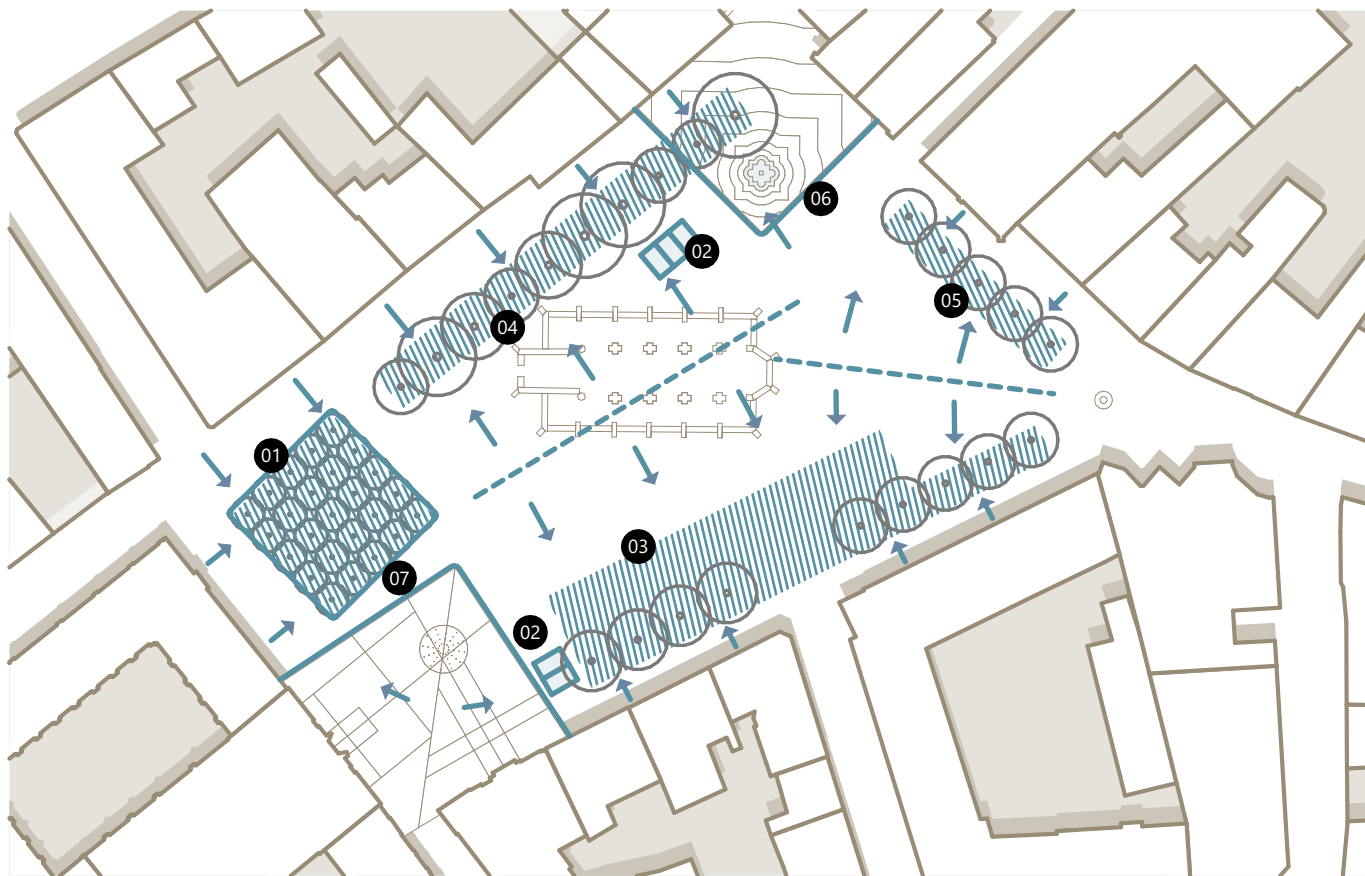

Schéma MZI

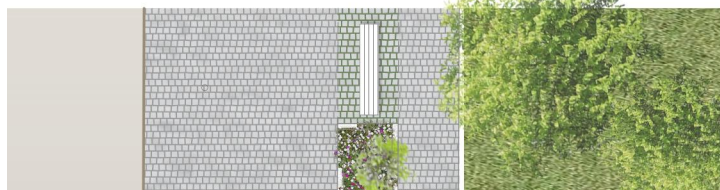
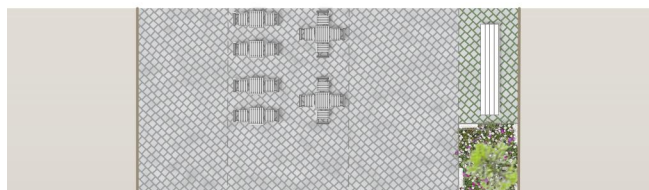
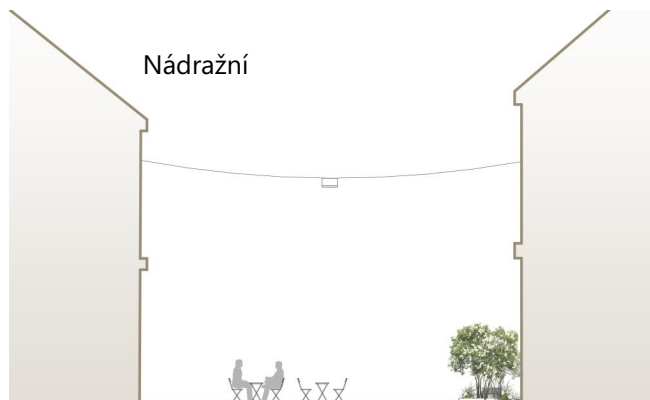
Implementace modrozelené infrastruktury

je vzhledem k povaze návrhu poměrně snadná.

Náměstí je svahováno ke stromům, v jejichž okolí je voda zasakována a retenována. Nové i stávající stromy budou mít volná rabata osázena trvalkami v kombinaci s travinami, abychom pokryli vizuálním efektem celou vegetační sezónu – jarní cibuloviny, navazující kvetení trvalek a celoroční efekt travin. (Tulipa, Allium, Salvia, Phlomis, Echinacea, Stipa, Pennisetum apod.)

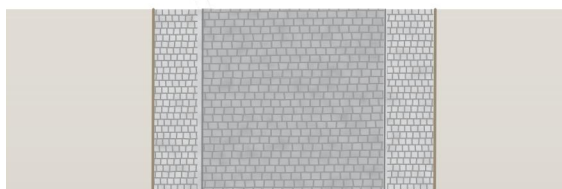
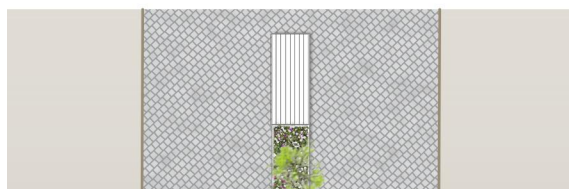
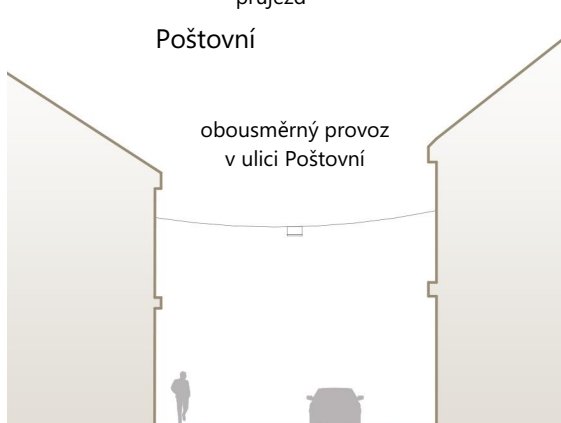
Mezi rabaty bude kladena dlažba s větší spárou, aby i zde docházelo k zasakování vody. Nové stromy jsou osazovány do prokořenitelných buněk s množstvím strukturálního substrátu. Mezi sebou budou propojeny prokořenitelnými buňkami a opatřeny automatickou závlahou. U stávajících stromů stojí za úvahu provedení injektáže pro lepší provzdušnění půdy a zavedení absorbentů, stimulátorů a minerálů do kořenového systému stromu pro zlepšení jejich vitality. Taktéž plocha parkoviště bude dlážděna dlažbou s větší spárou a pod celou plochou bude docházet k retenci dešťové vody. Bosket bude po svém obvodu opatřen liniovým šterbinovým žlabem, aby nedocházelo k vymílání mlatu. Voda bude následně přivedena a retenována pod stromy bosketu. Jako další prvek ZMI je plánován systém akumulčních nádrží, ve kterých by se primárně měla hromadit dešťová voda z okolních střech. Tato voda bude následně používána na závlahu zeleně i pro doplnění do cirkulace vodních prvků.

V navazujících ulicích navrhujeme vegetaci dle možností jak prostorových tak i dle množství inženýrských sítí. Ty znemožňují jakékoli sázení stromů v úrovni profilu ulic. Ulice Poštovní je velice úzká a akorát pojme obousměrnou komunikaci s chodníky. V ulici Protzkarova podporujeme středovou kompozici profilu i výsadbou ve vyvýšených záhonech v úrovni přisazených laviček. Rostliny jsou vybírány podobně jako na náměstí s ohledem na celoroční efekt, minimální údržbu a estetické spojení řešených částí. Navrhujeme zde i výsadbu muchovníku (Amelanchier Lamarckii v kultivaru vícekmenu), který příjemně zvětší objem zeleně bez větších nároků na kořenový prostor. V ulici Nádražní navrhujeme záhony v úrovni dlažby jednak podél fasády jezuitské koleje a dále podél parku. I zde bychom umístili vícekmenné muchovníky. Jejich četnost a jemnost neohrozí přehlednost prostoru a naopak ho doplní o vyšší vegetaci.

chodník terásky a
 mobiliář průjezd záhony a
 zásobování posezení

mobiliář,
průchod,
průjezd záhonky a
posezení chodník park

Implementace konceptu města dopravy v centru vzhledem k preferenci alternativní mobility

Návrh náměstí a navazujících ulic maximálně preferuje alternativní způsoby dopravy. Plynoucí prostor bez bariér s výjimkou prostoru parkoviště vytváří sdílený a prostupný prostor jak pro pěší, cyklisty nebo jim podobné způsoby dopravy. Nevytváříme oddělené a předdefinované plochy pro cyklisty. Náměstí svou velkorysou plochou pojme všechny uživatele prostoru a naopak je nutí k respektu k sobě navzájem. Cesty přes náměstí budou vedeny nejkratší možnou trasou bezpečně a pohodlně.

Parkoviště je navrženo pro 31 aut, což hodnotíme jako dostatečný počet, který je akceptovatelný z hlediska zajištění možnosti zaparkovat na náměstí, ale také je vhodným kompromisem vzhledem k estetické a reprezentativní funkci náměstí. Plocha parkoviště v rámci celku nepůsobí jako bariéra a přináší také pozitivní efekt v podobě vegetace a zlepšení mikroklimatu náměstí a také plochu pomáhající pracovat s dešťovými vodami. Přes parkoviště je také možný vjezd zásobování nebo jiných vozidel na náměstí.

